

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1946.

SÉANCE DU 6 NOVEMBRE 1946.

Projet de loi modifiant le régime des bourses d'études à accorder aux élèves qui fréquentent les cours des établissements d'enseignement supérieur.

EXPOSÉ DES MOTIFS.

MESDAMES, MESSIEURS,

Parmi les moyens d'encouragement que le Gouvernement propose aux élèves qui poursuivent des études supérieures figurent notamment les prêts d'études.

« Deux cents bourses, dit l'article 45 de la loi du 21 mai 1929 sur la collation des grades académiques, peuvent être accordées annuellement à titre de prêt, par le Gouvernement, à des Belges peu favorisés de la fortune qui, se destinant aux études supérieures, ont fait preuve d'une aptitude dûment constatée à la suite d'un concours dont les conditions sont réglées par le Gouvernement. »

Il entre dans mes intentions de soutenir plus largement les étudiants méritants. Tout d'abord, j'estime désirable, en ce qui concerne l'intervention de l'Etat, de mettre fin au système des prêts.

Nombreuses sont les familles que la guerre a appauvries et que les conditions économiques actuelles éprouvent encore durement.

BELGISCHE SENAAT

BUITENGEWONE ZITTING 1946.

VERGADERING VAN 6 NOVEMBER 1946.

Wetsontwerp tot wijziging van het regime der studiebeurzen toe te kennen aan de leerlingen der inrichtingen voor hoger onderwijs.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

Onder de aanmoedigingsmiddelen die de Regeering aanbiedt ten voordeele van de leerlingen die hogere studiën volgen, komen de studieleeningen voor.

Naar luid van artikel 45 der wet van 21 Mei 1929 op het toekennen der academische graden, « kunnen jaarlijks tweehonderd beurzen, bij wijze van voorschot, door de Regeering worden verleend aan minvermogende Belgen die hogere studiën willen voltrekken en het bewijs hebben gegeven van een bekwaamheid welke behoorlijk vastgesteld werd ten gevolge van een wedstrijd waarvan de voorwaarden door de Regeering worden geregeld ».

Het ligt in mijn bedoeling de verdienstelijke leerlingen in ruimer mate te ondersteunen. Wat de tusschenkomst van den Staat betreft, acht ik het vooreerst wenschelijk een einde te maken aan het stelsel der leeningen.

Tal van familiën zijn door den oorlog verarmd geworden en zij lijden nog steeds hard onder de huidige economische omstandigheden.

La perspective d'une dette de plusieurs dizaines de milliers de francs les fera certainement renoncer à inscrire leurs enfants dans une université. Et cependant, parmi ceux-ci se trouvent des éléments de valeur que le pays aurait intérêt à voir accéder aux grades universitaires.

D'autre part, je voudrais fixer le montant des bourses en tenant compte des besoins de l'économie nationale, afin d'orienter des étudiants vers les carrières les moins encombrées.

Enfin, les bourses qui jusqu'ici étaient réservées aux élèves des quatre universités, seront également octroyées à ceux des établissements assimilés aux universités ainsi qu'aux élèves de certains établissements d'enseignement technique supérieur.

Les prêts d'études de la Fondation Universitaire resteront à la base des interventions en faveur de ces élèves; mais leur taux de 5,000 francs au maximum sera complété par une bourse d'études allouée par l'Etat, au même étudiant, et dont le montant pourra s'élever jusqu'à 20,000 francs annuellement. La répartition de ces fonds sera assurée par une commission dont les décisions s'inspireront surtout des statistiques universitaires et des débouchés existants dans les diverses professions. Ceci ne signifie évidemment pas que le Gouvernement ne puisse allouer des bourses à des étudiants sans le concours de la Fondation Universitaire; mais il ne le fera éventuellement que sur avis de la Commission de coordination.

Les conditions d'octroi de ces bourses seront précisées dans un arrêté royal. Il en sera de même de leur mode

Het vooruitzicht van een schuld van verschillende tienduizenden frank, zal hen ongetwijfeld weerhouden hun kinderen in een universiteit te laten inschrijven. En onder dezen bevinden zich nochtans flinke krachten aan wie, in het belang van het land, toegang tot de universitaire graden zou moeten gegund worden.

Verder zou ik het bedrag van de beurzen willen vaststellen door rekening te houden met de behoeften van de nationale economie, om alzoo de leerlingen te oriënteren naar de loopbanen waarvoor nog niet teveel kandidaten zijn.

Ten slotte zullen de beurzen, welke tot nog toe voorbehouden waren voor de studenten der vier universiteiten, insgelijks toegestaan worden aan die der met de universiteiten gelijkgestelde inrichtingen, alsmede aan de leerlingen van zekere inrichtingen voor hoger technisch onderwijs.

De studieleeningen van de Universitaire Stichting zullen den grondslag blijven uitmaken van de tusschenkomst ten voordeele van deze leerlingen, maar hun maximum-bedrag van 5,000 frank zal aangevuld worden door een studiebeurs, welke aan denzelfden leerling door den Staat toegekend wordt en waarvan het bedrag jaarlijks 20,000 fr. zal mogen beloopt. De verdeling van deze fondsen zal geschieden door een commissie die zich in haar beslissingen zal laten leiden door de universitaire statistieken en door de werkgelegenheden in de verschillende beroepen. Dit beteekent geenszins dat de Regeering, zonder de tusschenkomst van de Universitaire Stichting, geen beurzen aan studenten zal mogen toekennen; zij zal het echter eventueel slechts doen na het advies van de coördinatiecommissie te hebben ingewonnen.

De voorwaarden voor het verleenen van deze beurzen zullen in een koninklijk besluit nader worden bepaald, als-

de répartition entre les universités et les autres établissements.

Le projet de loi que j'ai l'honneur de soumettre à votre approbation permet la réalisation des mesures exposées ci-dessus.

Le Ministre de l'Instruction Publique,

mede de wijze van hun verdeeling onder de universiteiten en de andere instellingen.

Door het ontwerp van wet dat ik de eer heb U ter goedkeuring voor te leggen, zal het mogelijk zijn de hierboven uiteengezette maatregelen ten uitvoer te brengen.

De Minister van Openbaar Onderwijs,

HERMAN VOS.

Projet de loi modifiant le régime des bourses d'études à accorder aux élèves qui fréquentent les cours des établissements d'enseignement supérieur.

CHARLES,
PRINCE DE BELGIQUE,
REGENT DU ROYAUME,

A tous, présents et à venir, SALUT !

Sur la proposition du Ministre de l'Instruction Publique et de l'avis des Ministres réunis en Conseil,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Le projet de loi dont la teneur suit sera présenté en Notre nom aux Chambres législatives :

ARTICLE UNIQUE.

L'article 45 de la loi du 21 mai 1929 sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires, est remplacé par la disposition suivante :

« *Article 45.* — Des bourses d'un montant variable et dont le montant total est déterminé par la loi budgétaire, peuvent être accordées par le Gouvernement à des Belges qui fréquentent les cours des universités, des établissements y assimilés ainsi que des établissements d'enseignement technique supérieur.

» Un arrêté royal règlera les conditions d'octroi de ces bourses et le mode de leur répartition entre les universités et les établissements désignés ci-dessus. »

Donné à Bruxelles, le 9 novembre 1946.

CHARLES.

Par le Régent :

Le Ministre de l'Instruction Publique,

Herman Vos.

Wetsontwerp tot wijziging van het regime der studiebeurzen toe te kennen aan de leerlingen der inrichtingen voor hooger onderwijs.

KAREL,
PRINS VAN BELGIE,
REGENT VAN HET KONINKRIJK,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL !

Op de voordracht van den Minister van Openbaar Onderwijs en op eensluidend advies van de in Raad vergaderde Ministers,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

Het ontwerp van wet, waarvan de tekst volgt, zal in Onzen Naam bij de Wetgevende Kamers ingediend worden :

EENIG ARTIKEL.

Artikel 45 der wet van 21 Mei 1929 op het toekennen der academische graden en het programma der universitaire examens, wordt vervangen door volgende bepaling :

« *Artikel 45.* — Beurzen waarvan het bedrag veranderlijk is en waarvan het totaal beloop bij de begrotingswet wordt bepaald, kunnen door de Regeering verleend worden aan Belgen die de cursussen volgen van de universiteiten, van de daarmee gelijkgestelde inrichtingen alsook van de inrichtingen voor hooger technisch onderwijs.

» Bij een koninklijk besluit zullen de voorwaarden voor het verleen van die beurzen vastgesteld worden evenals de wijze van hun verdeeling onder de universiteiten en de hierboven gemelde inrichtingen. »

Gegeven te Brussel, den 9 November 1946.

Vanwege den Regent :

De Minister van Openbaar Onderwijs,

Herman Vos.